

SLOVENSKI NAROD.

Shaja vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od štiristopenne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravišтво, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 20. oktobra. Pri Karadjadaghu so Rusi 32 turških bataljonov z generali vred ujeli.

Telegram Osman-paše poroča iz Plevne: Včeraj, ko se je mrak delal, so Rusi prišli desno turško krilo, a so bili z jakimi izgubami odbiti.

Carigrad 19. oktobra. „Agence Havas“ poroča, da so Rusi Kars deloma obkolili in ga obstreljavajo. Telegrafске zveze s Karsom so pretrgane. Muktar baje zdaj zaseda pozicijo Khizardere mej Karsom in Soghanlidaghom. Cela divizija, ki je ostala na Karadjadaghu je bila ujeta.

Peterburg 19. oktobra. „Golosu“ se iz Igdira 17. t. m. poroča: Vsled pobitja Muktarjevega je Ismail-paša svoj tabbor podrl, in se na Sorske višine nazaj pomaknil. Videti je, da misli rusko ozemlje popolno popustiti. — Rusi so mej Kagismanu in Nahičvanom ujeli turškega poveljnika artilerijske brigade, enega bataljonskega poveljnika, 21 oficirjev in 300 vojakov.

Gornji Studen 18. oktobra. Oficijalno. Oddelek vojske v Lovči je 11. oktobra naredil dve srečni rekognosciranji proti Teterenu in Torosu.

Carigrad 18. oktobra. Telegram Muktar paše od ponedeljka poroča, da se je s svojo divizijo vsled izgube Avliar-Tepe nazaj pomaknil v tvrđnjo Kars, da se pripravi na maščevanje (revanche). Druga divizija pod Rechimom, Omerom, Musso in Šefketom drži Karadjadagh obseden (?). Turška izguba 900 mož (?!). Rusi so izgubili polk konjice in tri bataljone.

Peterburg 18. oktobra. Poročilo novin, da bode rumunska vojska zapustila Bulgarijo in čez Dunav nazaj šla, ne potrjuje se.

London 17. oktobra. Ncvine „Daily News“ imajo v ponedeljek iz Karajala v Aziji telegram, v katerem se poroča: „Rusi so prišli denes zjutraj višine in redute pri Avliaru pri Kenandu, ki je centrum pozicije Muktarjeve. Začel se je hud artilerijski boj in popoldne so šurmali kavkaški grenadirji pod generalom Heimanom visočine in priplenili tri Krupove kanone. Turki zmešani, so retirirali in so bili povsod ostro proganjani. Četrta erivanski polk je zavzel Aladja-Dagh in osvojil turško taborišče, s čemer so Turki od Karsa odrezani. Jutri se bode progajanje nadaljevalo.“

Dubrovnik 18. oktobra. („Pr.“) Črnogorci bodo zdaj začeli proti Spuzu operirati. Zato so glavni stan prenesli v Orjaluko. Črnogorci in vstaši pod Sočico cernirajo Kolašin.

Vojska.

Turki zdaj iz Carigrada sami priznavajo svoje velikansko pobitje v Aziji. Po njih poročilu je bilo še več ujetih Turkov, nego smo mislili po ruskem poročilu. Kakor najnovejši telegram poroča: je 32 bataljonov Rusom v ujetje padlo, to je okolo 25.000! Turški Sedan! Še v Evropi pri Plevni kaj enacega in Turčija je potrta.

Turkoljubka „N. Fr. Pr.“ ki je uže tolikokrat uničila Ruse in pravila, da so uže potolčeni, da je vojska zoper nje v Aziji uže končana, piše zdaj v večernem listu 17. okt.: „Po oficijalnem telegramu petersburgskem je armada velikega kneza Mihaela in generala Loris-Melikova predvčeranjem veliko zmago nad armado Muktar-paševo pribojevala, 36 kanonov osvojila, tri divizije ujela in Muktarja samega z ostankom njegove vojske v Kars notri vrgla. Ruska zmaga je tako odločilna, da se nje nasledki zdaj niti premeriti ne dajo. Kakor je videti, je vojna v Aziji pri kraji in Rusi morejo, če bode ugodno vreme, Kars oblegovati in na Erzerum brez zavire marširati.“

Novine dalje precej enoglasno izrekajo upanje ali bojazen, kakor je potem njih stališče pošteno ali turško, da bode vtis zmagovalne vesti iz Azije silno izpodbodel rusko vojsko v Bulgariji, da ne bode hotela za svojimi brati v Aziji ostati, temuč, da bode vse sile napela, zatreti tudi vraga pri Plevni in na Lomu.

Prvi nasledek ruske zmage se je uže pokazal. Ismail paša, ki je pred Igdirom na ruskej zemlji stal uže poldrugi mesec, umika se nazaj. Tako bodo Rusi mogli vso svojo vojsko bolje zjediniti, zlasti bode ruski general Tergukasov, ki je dozdej Ismailu nasproti stal, dobil prosto roko. — Drugi nasledek ruske zmage pak poroča denašnji telegram, ki poroča, da so Rusi brž prodrli, da oblegajo uže Kars in so zveze te trdnjave porazili. Muktar se je uže iz Karsa na jug umeknil.

Telegram iz Peterburga pravi, da je vest, da pride carica v Bukarešt, neresnična. Isti vir pravi, da se glavni stan ne bode v Svištovo premestil.

Dopisnik listu „Times“ v ruskem glavnem stanu v Gornjem-Studenu brzojavlja 9. t. m.: Veliki knez Nikolaj je pri carju. General Tottleben, kateri po svojem prihodu v Bulgarijo nadzoruje ruska dela pred Plevno, poroča, da se ta dobro in vrlo nadaljuje. Izvedel sem, da so Rusi poslali oddelek vojske onstran Vida, kar je zelo važno za Ruse. Tukaj govore, da Osman-paša nij dobil preko 12.000 mož pomoči. Vreme ne more ni slabše biti (9. okt., ko je to pisano). Zadnje tri dni je v eno mér deževalo, a se severa je

pretila vihra. Pod šatori je celo močvirje in naselile so se v njih miši, ki iščejo varstva pred nezgodo vremensko. Po cestah človekar naprej ne pride in mostovi od tod v Svištovo še niso popravljeni, in zares je veliko čudo, ako kakov voz more priti na svoje določeno mesto.

Menjava v nadpoveljništvu turške vojske je, kakor se iz Varne piše, imela to posledico, da je največji del garnizone v Varni in Šumli bil odposlan k vojski za operacijo, katera se je najmanje za 20.000 mož pomnožila. Vrh tega dobiva „Pol. Corr.“ iz istega vira novico, katero pa zaradi nje važnosti in originalnosti, da-si nijsmo porok o nje istinitosti, navajamo, kajti nemogoča nij. Sulejman-paša se neki nehče lotiti ni Trnovega, ni Bjele, ni Jantre, nego namerava z vso silo udariti od Razgrada proti Turtukaju ali Silistriji, tam iti preko Dunava in se pri Oltenici ali Karaši udrčiti. S tem bi se na vsak način vse obrnilo na bojišči, a dvomiti moramo, da-li je takova operacija, ki bi se dala izvesti le z največjo naglostjo, v sedanjem dobi leta mogoča. Ta novica je zelo iznenadila ruske vojaške kroge v Bukareštu in zategadelj je ne smemo pritajiti, da-si se glasi zelo neverjetno.

Minister Stremajer in naš slovenski jezik.

I.

Pri sprejemu novega šolskega poslopja, katero je pri vinskem dachu močno obogateli g. Martin Hočevar krškemu mestu sezidal in poklonil občini, govoril je tudi minister Stremajer političen govor, v katerem je mej drugim rekel:

„Da bode krška meščanska šola po volji njenega zidatelja nemška, ima uzrok v tem, da naj se učencu, ki jo bode dovršil, večje obširnejše polje odpre. Bil je čas, ko se je narodni jezik v šolah zane-marjal, potem je zopet ekstremna smer prodrla, ki se je kazala v nekem sovraštvu do nemškega jezika. Jedno je tako zlo kakor drugo. Zoper materin jezik vlada nij nikoli bila, ali državni interes terja naravnost, da se goji nemški jezik v interesu avstrijske skupne države. Učitelji na teh šolah bodo iz učencev dobre Avstrijce odgojali, ali tudi slovenski jezik se bode v tej šoli gojil, ker bi se slovenski učenec osamelega čutil, ko ne bi slišal glasov svojega materinega jezika.“

Če si upamo nekoliko o teh ministrovih besedah izpregovoriti, moramo to z vso veliko previdnostjo, saj naši bralci vedo, da imamo tiskovno svobodo.

Pa za denašnji članek se imamo morda

menj bati, ker precej tu od kraja rečemo, da mi narodni Slovenci lahko besede ministrove, če so iskrene, osvojujemo. Da, mi te besede ustavovernega ministra gorko priporočamo, naj jih bero in še enkrat bero krški nemškutarji in vsi protinarodni nemškutarski filistri po deželi; naj si zapomnijo dobro, kar pravi tu o prvej potrebi gojenja našega materinega slovenskega jezika tujerodec; naj si v glavo zabijejo ministrova priporočanja vzgoje slovenskega jezika vsi oni „Tagblattovci“, ki so uže pisali in terjali, da se iz naših srednjih šol slovenščina s krščanskim naukom izpahne; naj čujejo ministersko priporočilo slovenščine, materinega našega jezika, oni učitelji, ki mrze naš jezik, ki so za nemški najprej navdušeni, domačega pa zametujejo. — Ali nemškutarji naši...

A propos! Gospod dr. Schrey, eden glasnikov nemškutarske stranke je bil tudi v krškem mestu in je poslušal govor Stremajerjev. Ko bi on, ki je tako fanatičen protivnik naš, kakor smo mi njegovi, hotel iskreno in po pravici reči, kaj si je on mislil pri teh besedah ministrovih, ne bilo bi nam treba jutri pisati drugega dela temu članku.

Pa da se k ministru povrnemo. Eksce-lenca! Mi smo tako slobodni, da ne verujemo, da bi bili naši nemškutarski nasprotniki vaše poštene (mi verujemo, da so poštene) besede o milem materinem jeziku k srcu vzeli, ker smo se uže večkrat prepričali, da srca niti nemajo! Zato jih na stran pustimo. A vi živo priporočate nemški jezik in sicer tako, kakor da bi to živa potreba bila.

Verjemite g. minister, da pri Slovencih tega vašega priporočila treba nij. Kdor vam je pravil, da pri nas sovražimo nemščino, znanje nemškega jezika, ta vam je lagal. „Man soll das eine thun, und das andere nicht unterlassen.“ Po tem vašem pregovoru se mi najprej želimo slovanščine učiti, njo gojiti, povsod doma, — a kadar hočemo mej Nemce priti, znamo se tudi nemško naučiti in se naučimo. Če mi terjamo slovenske gimnazije, nijmo proti temu, da bi bila nemščina, kot jezik sosedov, izrinena iz nje. Ne! Temuč, če mislite, da se je talentirani naš slovenski dečko ne bode naučil v šestih predmetnih urah na teden skozi osem let, potem jo učite osem, ali deset ur! Nič ne bomo zoper to rekli, samo, da bode naš mili materini jezik pri nas doma veljal in da bode prvi vzgojevan, ta naš materini jezik, ki ga mi ljubimo z ono strastjo, kakor vsak dober vaš rojak svoj „geliebtes deutsch.“

To je naše stališče in mi tistega pametnega poštenjaka ne razumejemo in ga nikdar ne bomo razumeli, ki nam prav ne daje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. oktobra.

Češki glavni narodni list „Pokrok“ je bil v sredo konfisciran zaradi uvodnega članka „ruske simpatije mej Čehi“. Češka žurnalistika ima isto tako teške dneve kakor naša slovenska.

Italijan Crispi je šel iz Dunaja v **Pešto**, kjer ga bodo odlično sprejeli Ghyzy, Türri in drugi.

Vnanje države.

Stara „Presse“ prinaša vest, da je bil predsednik slavjanskega odbora v **Moskvi**, Aksakov, v zapor dejan, ker je baje dejal: „Dinastija Romanov je vojno začela, a

ruski narod jo bodo končal.“ Ta vest se pa mora še le potrditi.

Sovražniki Slovanstva priganjajo zopet **Anglijo** in Avstrijo, naj za mir posredujejo zdaj, ko je „čas ruskega orožja“ v Aziji rešena. A Rusi nijso za puhlo čast šli v boj, nego za osvobojenje slovanskih bratov.

Francoski odbor levece šteje, da je voljenih 295 starih in 26 novih republikancev. Tri volitve, ki se zaznamljejo za vladne, spadajo mej republikanske. Izmej 14 ožjih volitev bode polovica še republikanska in 4 iz kolonij. Izmej vladnih kandidatov je 90 bonapartistov, 40 legitimistov in 68 taci, ki ne gredo v nobenega teh razredov.

Francoski republikanci so zdaj geslo izdali čakati. Tudi ministerstvo zdaj nič boljšega ne ve. — Mej tem so 28. t. m. balotaže, dvanajst jih je, za katere se bodo še republikanci in vlada hudo pulili, da si nič ne odločujejo večine, ker je uže odločena.

V „Journal des debats“ piše Lemoine: S pravico se je reklo, da prej je narod v vseh prejšnjih naših revolucijah prijemal za puško, ker nij imel glasovalnih listov. Občno glasovanje je odslej prvi pogoj javnega miru.

Prusko-nemški časniki govoré o francoskih volitvah. Pravijo, da so se obe stranki zmotili v svojih pričakovanjih, a vspeh je sijajen za občno glasovalnsko pravico. Kriza pa nij še prestana, temuč prihodnji dnevi bodo pokazali, kam se Mac-Mahon nagne, ali k sporazumu ali k sili.

Amerikanski predsednik republike Hayes pravi v svojem poslanji do narodne zbornice: Kongres je bil odložen predno je vojni proračun votiral. Zavoljo tega je bilo treba izredne sešije. Kongres se po tem prosi, dovoliti kredit za maksimalno vojno moč 25.000 moč, kakoršna je zdaj. Poslanje priporoča udeleženje pri pariške razstavi in poslanje uda v Stockholm k shodu o ujetništvu. Druga vprašanja se za redno zasedanje prihranjujejo.

Na mejah **Indije** stoji Anglija pred dvema vojskama; jedno bode imela v Khelatu ali Beludžistanu, kjer se pozna baje ruska roka, drugo z Afridi in družimi gorskimi rodovi blizu soseščine Kohatske. Khelatski khan je najmočnejši vladar na meji. Angležem je privoščiti prav dosti posla, da se bodo menj za Turke zanimali.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil včeraj **konfisciran** in sicer zaradi male novice mej „domačimi stvarmi“, ki je pripovedovala, kako slovanosovražno uči tukajšen nemšk profesor — ch občno zgodovino.

— (Konfiscirana „Soča“.) Iz Gorice se nam 19. okt. piše: Denašnja „Soča“ je bila konfiscirana in sicer zaradi necega kratkega dopisa iz Ljubljane, v katerem bi mi ne vedeli kaj nepostavnega iskati.

— (Konfiskacija.) V tukajšnjem uradnem listu beremo razglas c. kr. sodnije, ki trdi, da se je naš predzadnji konfiscirani članek pregrešil nad §. 300 k. z. resp. mir in red kalil.

— (Slovensko gledališče) se bode pričelo dné 1. novembra s temu dnevu primerno žaloigro „Mlinar in njegova hči“. Narodno občinstvo tedaj opozorujemo na to, da si izvoli lože osigurati, ter da se lahko abonira na sedeže in gledališke liste. Prvo pri blagajniku društvenem v Staretovej, ali bivšej Gregoričovej hiši, na Marije Terezije cesti v I. nadstropji od 1/2 1 do 1/2 2 po polu dne; na gledališke liste pak pri slugi društvenem. — Redne vaje se pričnó v ponedeljek 22. t. m. Gospice in gospodje, ki želé igrati ali pak v zboru peti, naj se blagovoljno oglašé v pisarni društvene v čitalnici, I. nadstropje, v uradnih urah od 2. do 4. po polu dne.

— (Ljubljanska čitalnica) ustanoviti hoče zbor dam, zbor pevkinj, gospej in gospodičin, katere so uže v petji primerno izurjene, in bi pod vodstvom čitalničnega pevovodje g. Alb. Valente, združeno z možkim zborom, ali samostojno, pri društvenih veselicah sodelovale. Petje za dame bode potem tako urejeno kakor je za možke. Slednji imajo pevsko šolo in zbor. Po šoli izurjeni in dovolj podučeni pevci prestopijo potem v zbor. Iz šole nahaja narast zboru. Isto tako bi bilo želeti pevskega urejenja za dame. Pozivljajo se torej najuljudnejše one gospe in gospodičine, ki so v petji dovolj ali izurjene, da pristopijo v ženski zbor, ter naznaniti blagovolijo svoj pristop do konca meseca oktobra. —

— (Porotna sezona) je bila v Ljubljani predvčeranjem končana. Druga sezona se začne decembra meseca.

— (Za delitev zimске obleke ubogim šolskim otrokom) so se združile 15. t. m. v čitalnici zopet gospe in gospodičine, ki hočejo nadaljevati lepo delo milosti.

— („Naprej zastava Slave“) Znaná narodna himna Davorina Jenka je prišla ravno kar za klavir v založbi skladateljevej na svitlo in se dobiva pri bukvarji g. Lercherji po 80 kr. Skladatelj je s tem, da je to slavno pesem sam priredil za klavir, gotovo ustregel občinstvu, kajti dozdej za ta instrument nij bila še pripravljena.

— (Na deželnej kranjskej vino-in sadjerejske šoli na Slapu) pri Vipavi bode se vršila dne 30. tekočega meseca četrtá javna preskušnja učencev. Pričetek točno ob 8. uri zjutraj. K obilnej udeležitvi vabi p. t. občinstvo vodstvo šole.

— (Učiteljsko službo) v Bégunjah pri Cerknici je dobil narodni učitelj g. J. Žerovnik.

— (Imenovanje.) Nadučitelj v Karčoviní g. Miha Nerath je od ministra imenovan za okrajnega šolskega nadzornika okrajem Šmarje, celjska okolica, Bréžice, Kozje, Sevnica na Štajerskem.

— (Ob utopljenču) tistem Tavčarju, o katerem smo poročali minolega tedna, da je po Ljubljani opeko vozil, pa utonil, se nam piše iz Vrhnike, da so ga slednjič našli pri mostu čez Ljubljano, ko je uže 20 dnij ležal v vodi.

— (Nesreče vsled hitre vožnje po mestu.) Piše se nam: Hitro in lahko-miselno vozenje po Ljubljani ima dostikrat žalostne nasledke. Enkrat se povozi mlado 18letno dekle do smrti, zdaj zopet stara žena tako, da se odnese sè zlomljeno nogo. Pogosto se čitajo po listih nesreče in pritožbe in mestna policija vedno kaznuje. Ali brez potrebnega vspeha so te male kazni. Nijso morda uzrok tej prikazni prelehke ali premale kazni?... Vtorek 16. po polu dne ob enej uri je v gospodskih ulicah bila povožena gospa D., stara žena bo teško ozdravela! Mož, ki je videl dogodjaj, pripoveduje, da je šla žena tik trotoarja. V širokej ulici nij bilo ni ljudij ni voza, ko prihiti neki voz ob kraji ulice — a ne po sredi — v hrbet starej ženi, katera je, slišavši voz, hitreje stopinje delala — skoro tekla — a otela se nij. Konj jo je podrl, ker je bil nerodno vojen, mesto v desno stran, to je v sredo ulice, naravnost v nesrečno staro gospo. Voznik je dirjal potem kar naprej, ne zmenivši se za žrtev svoje neprevidnosti.

— (V Črnomlju) je bil 10. t. m. za župana izvoljen g. Franc Šuštaršič, za svetovalca pa gg. Jože Vardjan in Jože Stariha, vsi trije vrli narodnjaki, od katerih se je nadejati, da bodo vsestransko pospeševali občinsko korist.

— (V Tržiču) so pri občinskih volitvah 19. t. m. zmagali nemškutarji.

— (O krškej Hotschevarjevej nemškej slavnosti) prinaša „Agramer Presse“ od četrtega izvrsten dopis, ki bi pri nas gotovo konfisciran bil.

— (Celjski občinski zbor) je sklenil do vlade vložiti prošnjo, naj se gališka postava zoper pijanost raztegne tudi na Štajersko. Lani je mestna oblast celjska 54 oseb zaradi pijanosti kaznovala.

— (Iz Gradca.) Na vseučilišči graškem je bilo pretečeni letni semester 785 poslušalcev. Mej temi je bilo Slovencev: v teološki fakulteti 2, na juridični 39, na medicinski fakulteti 6, na filozofski pa 25 Slovencev.

— (Konkurzni izpit) v Mariboru meseca septembra je samo eden duhoven delal in napravil, č. g. Franc Smrečnik, kaplan v Vojuniku.

— (Na graškem ženskem učiteljskišču) je bilo lani mej 160 gojenkami 18 gojenk slovanske (osobito slovenske) narodnosti. Ali se je na materinski jezik teh kandidatkin kaj oziralo? Ali ne bodo one ta jezik tudi kot učni jezik rabile? vpraša „G.“

— (Iz Maribora) piše „Gosp.“ V prijaznej okolici našega mesta bo letošnja tergatev po vinogradih kmalu dokončana. Manjši posestniki so precej prve dni oktobra začeli brati, ker se niso nadejali, da bo okolo sv. Terezije prav lepo vreme. Z trgatvijo smemo v obče zadovoljni biti, zlasti, ako pomislimo, da drugod nemajo skoro nič, ker jim je toča vse pokončala, ali pa spomladanska slana uničila. Zdatno grozdje tudi letos nij, vendar se naliva veliko več mošta, kakor lani, vino pa nij boljše od lanskega. Mošt prodajajo po 50 do 60 gld. štrtinjak, muškatelec pa stane po 16 gld. vedro.

— (Nesreča.) V slovenskem Plibergu je majhena deklica morala krave pasti. Ko jej je mrzlo postalo, si je na paši zakurila. Nesrečni otrok se vsede tako blizu ognja, da se jankica užge in ga hudo opeče; 3 dni pozneje je deklica morala po groznih bolečinah umreti.

— (Železnico do italijanske meje) pri Pontablu marljivo delajo in jo mislijo kmalu dodelati. Čudno je to, da so te dni prišli ruski podvzetniki in odpeljali iz Trebiža vse šinje v 200 vagonih za rusko železnico, katero stavijo od Svištove v Trnovo. Posestniki, katerim je železnica zemljišče odkupila, niso nič prav zadovoljni, ker se jim je le slaba cena izplačevala, vrhu tega pa še izgubijo do sedanjih zaslužek pri voznjah.

— (Hrvatski „Ozbor“) piše: „Vriedni slovenski učitelj u Ljutomeru, u Štajerskoj, Ivan Lapajne pripisla nam tri svoja lepa dela, izdana troškom slovenskog učiteljskog društva za Štajer: „Občna zgodovina za višje razrede narodnih meščanskih šol (po Netolicki). V Mariboru 1876.“ IV. 88. ciena 25 nč. Žalibože zlo je, što u toj poviesti neima ni spomena o Slavenih, a ipak je djelo namienjeno školam slovenskim. Nu pisac nije dakako mogao ništa dodati o Slavenih, jer nebi školska oblast odobrila onda knjige za

škole, ako nije po kalupu njemačkom. Naše školske knjige u Hrvatskoj sve su tako uređene, da ako je knjiga i prevedena, vlada hrvatska sama naloži, da se dostatno spomenu i Slaveni. Slovenci, pošto im vlada neradi ništa u tom pogledu, trebalo bi, da o tom nastoje, da u knjigah namienjenih puku bude uzet svagdje obzir na Slavenstvo, dočim vidjesmo povjestnih slovenskih prevoda, gdje se je to mimošlo. Ako je već vlada protivna tomu u školskih knjigah, nemože biti u drugih djelih.“

— (K razstavi goveje živine) v Novem mestu 11. t. m. pripeljali so bili 150 goved. Državne premije so bile tako-le razdeljene: A Med govedi izvirnega rodu in čiste krvi: prvo premijo za junce odločeno je dobil junec viteza Langerja, drugo junec g. Vinc. Smole, tretjo pa g. Fr. Fabijana, — prvo premijo kravam odločeno je dobila krava viteza Zavinška, drugo krava g. Jurija Miklavčiča, tretjo krava Mih. Perašiča, četrto pa krava g. Jan. Ribčeka; — mej telicami je prvo premijo dobila telica barona Wambolta, drugo telica g. Fr. Kastelica, tretjo telica gosp. Gresselnove, četrto pa telica g. Štefana Bašiča. B. Mej lepimi govedi mešane krvi so premije za junce po vrsti tako-le dobili sledeči gospodje: 1. Jožef Čeh, 2. Jan. Jaklič, 3. graščina Raka, 4. Andrej Lebštic, 5. Jan. Kump, — za krave: 1. Jožef Markuš, 2. Fr. Kastelic, 3. Jož. Smerekar, 4. Katarina Ogulin, 5. Anton Žepič, — za telice pa 1. Fr. Šolarič, 2. Jakob Gruden, 3. Matija Sila, 4. Jan. Murgel, 5. Jan. Kašovec. V sodnji komisiji, ki je ogledovala živino in premije dolečevala, so bili vsled dotičnega normativa sledeči gospodje: okrajni glavar g. Ekel, grof Margheri, gosp. Karol Rudež, deželni živinozdravnik dr. Schindler, odbornik družbe kmetijske gosp. Fr. Schollmayr, baron Wampolt, in pa okrajni živinozdravnik A. Wirgler.

— (Popravek.) „Predzadnja alineja našega dopisa iz Krškega v zadnjem listu ima biti zadnja, kar je le pomota stavca. — G. župan Pfeifer je namreč dež. glavarju nazdravil slovensko in to morebiti nekaterim napetežem nij bilo po volji.“

Razne vesti.

* (300 letnica Karlovca) se bode prihodnje leto obhajala sijajno.

* (Dar knezu Nikoli.) S parobrodom, ki je v sredo odšel iz Trsta v Dalmacijo, se je tudi odpeljalo par konj, katere je škof Strossmayer daroval črnogorskemu junaškemu knezu.

* (Samoumoril) se je Konstantin Nikolajevič, zet kneza Karagjorgjeviča (Črnega Jurja) 14. t. m. v Bogseku, ustrelivši se z revolverjem. Bil je to mož visoke naobraznosti in prej srbski poslanik v Carigradu. Pridobil si je slavno ime na polji zgodovinskem. Melanholijski, ki se ga je v zadnjem času polastila, ga je baje do tega žalostnega odloka prignala.

* (Zadušenega novorojenčka) so našli na Reki v nekeji hiši blizu gledališča. Kakor se govori, slutijo, da ga je ondi pustila žena od 40—45 l., katera je bila oblečena v opravo, kakor jo nosijo v okolici reškej. Nečloveško mater išče sodnija.

* (Hajduk) Štefan Gojković se je z 8. tovariši utaboril v Domačnj-legu, v gozdu pri Skakavcu. Doma je iz budaške občine blizu Slunja, a ima 32 let. V bližini te razbojniške čete so postavljene po noči zmirom straže in vse gleda, kako bi razgnalo neljube goste.

* (1600 gld. ukradenih) 16. t. m. je bilo pekarju Kolmanu v Celovcu. Tat je baje nekov nekdanji učenec pekarski.

* (Velika tatvina) se poroča listom iz Klanjca. Mej ukradenimi stvarmi je veržica za uro, ki je vredna 80 gld. in ima za 15½ zlatnikov teže in revolver, ki se ceni od 12—15 gld. Ob enem svarijo, da naj nikari nikdo ne kupi teh stvari in kdor bi zasledil tatu naj brž naznani policiji, kjer dobo nagrado.

* (Občno glasovanje.) Volitve na Francoskem so bile uzrok temu le računu. Francoska ima 35. 989 občin in razen tega je bilo na naredbo prefektov še 2000 dopolnilnih volilnih okrajev. V vsem je bilo 38.000 volilnih krajev 14. okt. Vsak volilni bureau je po postavi obstal iz predsednika 4. prisednikov in perovodje, torej je 228.000 državljnov 14. okt. od 8. zjutraj do 6. zvečer svoj navadni posel opustilo in sprejemalo glasove. Kandidatov je bilo vseh vkup 1033 mej temi 526 republikancev, 250 bonapartistov, 100 legitimistov, 30 orleanistov, in 127 monarhistov. Njih volilni in agitacijski stroški so znašali najmanj 15 milijonov frankov! Torej tudi občno glasovanje je vladar, ki stane, ki ima svojo civilno listo.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

in Londonu.

30 let vse je bil bolnik, ki bi to ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinskih stroškov; zdravi vse bolezni v otrocih, na živcih, dalje prane, in na jetrah; žleza naduho, bolečina v ledvicah, jetiko, kašelj, neprehajanje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, imenja v nšasih, slabosti in blevanje pri nosečih, otoknost, diabet, trganje, shujšanje, bledično in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spridev zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, prazna profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbell, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestern, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, so razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih in čutnih bolečin, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprežilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescière prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescière popolnem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš nadani

Gabriel Teschner.

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, treslo se se vse čutnice na celim životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopnje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovljenja moje prisrčne hvaležnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanju in hujšanju.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici in tišanju v prsih.

Revalescière je 4krat točnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na dan, ko pri zdravilih.

V plehaan pacifič po pol fanta 1 gold. 50 kr., 1 fant 2 gold. 50 kr., 2 fanta 4 gold. 50 kr., 5 fantov 10 gold., 12 fantov 20 gold., 24 fantov 40 gold.

Revalescière-Biscuiton v pacifič in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu 24 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall-Isengutova št. 3, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in splošnih trgovcih; tudi razpošilja dajanje hiše na vse kraje po poštnih ukaznicah ali povodih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Pro-

damu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v
Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri
lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Roosa
in J. Hirsch in Zadru pri Andriju 140

Glasovirji

novi ali malo preigrani v dobrem stanu, se za pro-
dati ali posoditi po nizkej ceni dobodo pri

(305-2) **M. Marout,**
v Ljubljani, Gradišče (Burgstallgasse) št. 16.

Štev. 13884.

(300-3)

Razglas.

Za leto 1878 sestavljeni proračuni dohod-
kov in stroškov mestne blagajnice, ljudsko-
šolskega zaklada, ubožnega zaklada, zaklada
meščanske bolnišnice in splošnega ustanovnega
zaklada, leže po določilu tukajšnjega občin-
skega reda od 15. do 31. t. m. v magi-
stratnem ekspeditu v splošnem pregled razgr-
njeni, in se bodo tukaj tudi kake opazke
srenjanov v zapisnik sprejemale, da se zamore
mestni zbor pri sklepanji o teh proračunih
na-nje ozirati.

Mestni magistrat v Ljubljani,
6. oktobra 1877.

Posestvo na prodaj.

V sodnijskem okraji in fari Velike Lašče
prodaje se posestvo, ki sestoji iz dveh dobro ohran-
jenih hiš, katere ste vsled pogodbe dane v najem
eraru ter bodo prinašale še 30 let po 1000 gold.
gotovih letnih dohodkov. K njima pripada vrt in
5 oralov gozda. Prodaje se iz proste volje in do-
mačih razmer pod zelo ugodnimi pogoji za 14.000
goldinarjev. Dotične ponudbe naj se pošiljajo gosp.
Franju Kerševani v Dornbergu pri Gorici ali
F. Müllerjevemu Annoncen-bureau v Ljub-
ljani. (309-2)

Priporočilo.

Podpisani umeteljni vrtnik, ki prodaje vsako-
vrstne cvetlice in zelišča, priporoča se p. t. ob-
činstvu, da izvoli pri njem naročiti si najelegantnejših

vencev

iz lovorike, vijolic in drugih rož, ter raznolike
šopke, kar vse napravljajo zelo ukusno, brzo in ceno.
Ob enem se usoja naznanjati, da ima na sto-
tine domačih in tujih rastlin za olepšavo, ter
da je pripravljen ob vseh Svetih gomile pri sv. Kri-
štofu z njimi zaljšati, mrtvaške odre krasiti in pri
vseh plesih, ter drugih veselicah se s svežim cvetjem
ustrezati. Naroča se pisмено ali ustmeno, ter se
točno izvršuje najmanjša kakor največja naročitev,
za katerih obilno prosi

najudanejšje
(312-1) **Alojzij Korzika,**
umeteljni vrtnik, na Poljanah, št. 12 (nova).

Najboljše in najcenejše

obleke

za gospode, dečke in otroke!

Mestne, potne in lovske kožuhe
na veliko izbiro prodaje

M. Neumann,

v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11.

Potni kožuhi, s sedmogradci in šopni,
podloženi po 45 gl.

Lovski kožuhi, z belo jag-
njetino 16 "

Menčikovi 20 "

Menčikovi iz lodna 14 "

Zimske suknje 18 "

Suknje za doma 12 "

Suknje za na lov iz lodna 8 "

Zimske hlače 6 "

in več.

Najnovejše in najelegantnejše
v konfekciji za dame.

Vuanje naročbe se izvršujó točno s
povzetjem, kar komu ne gódi, zamenja lahko
z drugim. (299-4)

Kristina Zabukovič

priporoča p. t. občinstvu svoje nove

ozaljske in vezenino

v Ljubljani v židovski ulici, šte. 5. Ona prodaje
tudi echarpes za dame in sploh vse, kar se za žen-
ske oprave potrebuje. Blago je vrlo dobro, a cene
nizke. (314-1)

Sé spoštovanjem

Kristina Zabukovič.

Dunajska borza 20. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64	gld.	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	"	95	"
Zlata renta	74	"	60	"
1860 drž. posojilo	110	"	—	"
Akcije narodne banke	837	"	—	"
Kreditne akcije	214	"	—	"
London	118	"	25	"
Napol.	9	"	48 1/2	"

Evropa: pl. Valich iz Dunaja. — Golob iz Maribora.
Pri Stonu: Podjed iz Celovca. — Moro od Save. — Poser iz Trsta.
Jastinovic iz Črnjole. — Strečan iz Ljubljane. — Dragovina iz Trsta.
Deutsch iz Grada. — Petec iz Stavega trga.
Pri Mateti: Obak iz Dunaja. — Zajen iz Trsta. — Schlosinger
iz Dunaja. — Kahmes iz Grada. — Glas iz Dunaja. — Heilborn iz Praga.
Nikolaj iz Dunaja. — Gavari iz Trsta. — Petric iz Dunaja. — Müller iz Kranja. — Klein
iz Nemškega. Pri Zamorci: Polak, Schwarz iz Dunaja. — Müller iz Kranja. — Klein

18. oktobra:
Tujci.

C. kr. cekini	5	"	66	"
Srebro	104	"	65	"
Državne marke	58	"	40	"

Denes v nedeljo 21. oktobra
se odpre novi in elegantni

zimski salon v „Bierhalle“

na sv. Petra cesti,

pri čemer zjutraj in zvečer svira
godba ces. kr. 53. voj. polka pešcev nadvoj-
vode Leopolda pod vodstvom kapelnika gosp.
Czansky.

Začetek dopoldne ob 10 uri, vstopnina 10 kraje.
zvečer 5. 15

" Za okusna jedila, dobre pijače in izvrstno po-
strežbo se bode posebno skrbelo.

Veselicam, svatbam, itd., rad priredujem vsak

čas novi salon.

Obilnega obiska prosi najuljudnejše

(313) **Iv. Tanko.**

Javna izjava!!

Neugodne razmere nas silijo, da razpustimo svoj éta-
blissement na Dunaji in da vso zalogo blaga razprodamo pod
fabriško ceno.

Da urno razprodamo, prodamo za samo

gld. 6.15

sledeče praktične in dobre predmete:

- 1 precizijska ura s priročno veri-
zico vred; jamči se za eno leto
za pravilno hojo.
- 1 mizna lampa s varnostnim go-
rivom, jako praktična.
- 1 mizni prt, eleganten, pisan, iz
fine angorske volne.
- 10 jeklorezov, kopije slavnih moj-
sirov, s katerimi se dve sobi
lahko okinčate.
- 1 kuhalni aparat za čaj, s katerim
se v 2 minutah skuha najboljši
čaj.
- 1 terakota-kip, ob enem gorivo,
fino izdelan, kinča vsako salon-
sko mizo.
- 1 domino, komplet, v leseni škat-
lji.
- 1 škatlja za sladkor, palisandrov
les, z najlepšim kiporeznim de-
lom okinčana in z veksirnim za-
porom.

- 1 klešče za sladkor, iz vedno bele
kovine.
- 6 kosov arom. zdravilnega mila od
dr. Duponta.
- 6 miznih nožev z močnimi rogovi
in jeklenimi rezali.
- 6 vilic z močnimi rogovi.
- 6 žlic, c. kr. patentiranih, vedno
beih.
- 6 kavnih žlic, c. kr. patentiranih,
vedno beih.
- 1 žlica za juho, c. kr. patent,
masivna.
- 1 žlica za mleko, c. kr. patent,
masivna.

50 kosov.

Vseh teh naštetih 50 kosov stane skup samo

gld. 6.15.

■ Za vse predmete se jamči. ■

Naslov: Vereinigte Export-Kompagnie,
Wien, Burgring 3.

Naročila z dežele proti povzetju urno. (250-7)

Svarilo in razjas- nitev!

Nigdar

še nij noben kozmetičen izdelek prouzročoval z velikan-
skimi svojimi uspehi tolike

pozornosti,

kakoršno si je pri vseh prilikah zadobil

Winkelmayerov

toričen cvét,

kajti po njem so komaj 15 letni mladeniči uže nosili takove
brade, kakoršnih ne vidiš pri ljudeh v možkej dobi, plešee, kjer uže več
let nij bilo najmanjše dlačice, zarasle so se zopet in gnale
krepke in goste lase.

Nij se dakle čuditi, ako so kmalu prišla vsakovrstna ponare-
janja mej svet. Največ pa slepari občinstvo nek tukajšnji trgovec, ki napravlja
mojemu sličien cvet pod istim imenom, v čemer ga je, se ve da le slabo poučil
hlapec, katerega sem odpravil iz svoje hiše.

Celo „Wiener medizinische Zeitung“ izreka, da ima Winkelmayer

najboljši toričen cvet.

Prosimo dakle, da nikdo ne pozabi povsodi le zahte-
vati Winkelmayerov toričen cvet, kakor tudi vse ostale to-
rične izdelke.

Cene: Steklenica toričnega cvéta 90 kr.; piskrček toričnega
mazila 50 kr.; piskrček z briliantinom, ki brado dela lepšo in volnejšo
40 kr.; torično olje 40 kr.; torično voščeno mazilo 30 kr.; to-
rično mazilo za brado 20 kr.; Eau Athenienne, najboljšo sredstvo
zoper ljske na glavi, 50 kr.; purgin, vegetabilno sredstvo, ki osiwelej
bradi dá zopet prvotno barvo, 1 gld. — Purgin je napravljen brez minera-
ličnih zmesij in nij dakle prav nič škodljiv.

Razposiljati se mogo samo naročila, ki presegajo 1 gld. — Za vsako
steklenico naj se pridene 10 kr. za priredbo.

Centralna razpošiljalna zaloga:

J. WINKELMAYER,

Wien, 6. Bezirk, Gumpendorferstrasse Nr. 159 und Stumpergasse Nr. 13.

Podružnice na Dunaji: M. Hauptner, filžér, Schottenring, na oglu Goncaginih ulic in Filip Neustein, lekarnica
„pri sv. Leopoldu“, v mestu, Plankengasse.

V Pešti: J. v. Török, lekarnar v kraljevej ulici 7. V Pragi: J. Fürst, lekarnar. V Brnu: F. Eder, lekarnar. V

Gradi: H. Kielhauser, lekarnar. V Temesvaru: Ernst Jaromisz, lekarnar. V Klausenburgu: Szeky Miklos, lekarnar.

V Gyöngyösu: Ferdinand Mersits, lekarnar.